

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנוסט הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו" אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הגאון הרה"צ נסים ב"ר נחום מאיר קרליץ זצ"ל ר' מנחם יצחק בנימין ב"ר יוסף חיים ברלמן ע"ה

משנה ד'

עולת העוף שְׁעִשָּׂאָה לְמִטָּה מחוט הסיקרא, שאין זהו מקומה, כְּמַעֲשֵׂה חֲטָאת והקריב אותה כסדר שמקריבים את חטאת העוף, וכן עשה אותה לְשֵׁם קרבן חֲטָאת - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מוֹעֲלִין בָּהּ יש בה דין מעילה,* אע"פ שעשה אותה בצורת הקרבה של קרבן חטאת, לפי שהקרבן הוקדש לעולה שאין לכהנים חלק בו, אלא הכל מוקרב על המזבח ואין עשייתה כחטאת מוציאה אותה מדין מעילה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: אֵין מוֹעֲלִין בָּהּ אין בה דין מעילה, לפי שהקריב אותה כמו חטאת מקבלת היא את אותו הדין של קרבן חטאת לעניין מעילה (שאין מועלין בקרבן חטאת). אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר רבי אליעזר מביא ראיה בקל וחומר לסברתו ואומר: מַה אִם חֲטָאת שְׂאִין מוֹעֲלִין בָּהּ לְשָׂמָה שאם עשאה כהלכתה יש בה דין מעילה, ואילו כְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׂמָה כשעשה אותה לשם קרבן עולה ופסלה, מוֹעֲלִין בָּהּ מקבלת היא דין מעילה - עוֹלָה שְׂמוֹעֲלִין בָּהּ לְשָׂמָה שיש בה דין מעילה כשהוקרבה כהלכתה, כְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׂמָה כאשר הקריב אותה לשם חטאת, אֵינּוּ דִין בקל וחומר שְׂיִמְעֵלוּ בָּהּ שתקבל דין מעילה. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: לֹא אין זה קל וחומר, אִם אָמַרְתָּ בְּחֲטָאת שְׂשָׁנָה אֶת שְׂמָה לְשֵׁם עוֹלָה היינו כאשר עשה את קרבן החטאת כמו קרבן עולה, שְׂכֵן שָׁנָה אֶת שְׂמָה לְדָבָר שְׂיֵשׁ בּוֹ מְעִילָה שהרי בעולה יש דין מעילה, האם תֹּאמַר שגם בְּעוֹלָה שְׂשָׁנָה אֶת שְׂמָה לְשֵׁם חֲטָאת בקרבן עולה שעשה אותה כחטאת, שְׂכֵן שָׁנָה אֶת שְׂמָה לְדָבָר שְׂאִין בּוֹ מְעִילָה יקבל הקרבן דין מעילה כמו בקרבן חטאת. אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: וְהָרִי קרבנות שהינם קְדָשִׁי קְדָשִׁים שְׂשַׁחְטוֹן בְּדָרוֹם שאין זהו מקום שחיטתם אלא צריך לשוחטם בצפון, וְשַׁחְטוֹן את קדשי הקדשים לְשֵׁם קְדָשִׁים קְלִים יוֹכִיחוּ את דברי, שְׂכֵן שָׁנָה אֶת שְׂמָן לְדָבָר שְׂאִין בּוֹ מְעִילָה שהרי שחט אותם לשם קדשים קלים שאין בהם מעילה, ומוֹעֲלִין בָּהֶן ובכל זאת יש בהם דין מעילה הואיל ונפסלו עקב שחיטתם שלא במקומם אָף אֲתָה אַל תִּתְּנֶמָה עַל הָעוֹלָה שעשאה קרבן חטאת, שְׂאֵף עַל פִּי שְׂשָׁנָה אֶת שְׂמָה לְדָבָר שְׂאִין בּוֹ מְעִילָה, שְׂיִמְעֵלוּ בָּהּ כמו שאני למד בקל וחומר מקדשי קדשים ששחטם שלא במקומם לשם קדשים קלים. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: לֹא, אין זה קל וחומר ואין זאת הוכחה אִם אָמַרְתָּ בְּקְדָשִׁי קְדָשִׁים שְׂשַׁחְטוֹן בְּדָרוֹם ולכן נפסלו שכן יש לשוחטם בצפון העזרה, וְשַׁחְטוֹן לְשֵׁם קְדָשִׁים קְלִים ויש בהם דין מעילה, שְׂכֵן שָׁנָה אֶת שְׂמָן בְּדָבָר לקרבן שְׂיֵשׁ בּוֹ אֲסוּר וְהִתֵּר שהרי בקדשים קלים לאחר זריקת הדם יש איסור מעילה באמורים הקרבים על המזבח, אך יש בו גם צד היתר, שהרי אין דין מעילה בבשר הקרבן, תֹּאמַר בְּעוֹלָה שְׂשָׁנָה אֶת שְׂמָה בְּדָבָר שְׂכָלוּ הִתֵּר? רבי יהושע אומר שאין להשוות בין קדשי קדשים שהוקרבו לשם קדשים קלים, לדין עולה

רבינו עובדיה מברטנורא עולת העוף שעשאה למעלה - כהלכתה שהיא נעשית למעלה. כמעשה עולה לשם עולה - אף על פי ששינה במליקתה שלא הבדיל, ומן הדין היה לו להבדיל, אפילו הכי כשרה. כמעשה עולה לשם חטאת כשרה - דכל הזבחים שנובחו שלא לשמן כשרים אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה, חוץ מן הפסח ומן החטאת. עשאה למטה כמעשה כולן - כמעשה אחד מכולן, ואפילו כמעשה עולה לשם עולה. פסולה - הואיל ועשאה למטה פסולה.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

שהוקרבה כחטאת, לפי שבקדשי קדשים יש צד איסור וצד היתר לעניין מעילה (כמו שהסברנו) מה שאין
כן בעולה לשם חטאת שאין בה מעילה כלל**, ולכן אין להשוות בקל וחומר בין שתי המקרים בקל וחומר.

* שאם נהנה ממנה בשווי של לפחות שווה פרוטה חייב להביא קרבן אשם מעילות
** שהרי בחטאת אין אמורים להקרבה, ולכן משעה שהותרה לכהנים אין בה דין מעילה כלל.

משנה ה'

מֶלֶק הכהן את הקרבן בַּשְּׂמַאל בציפורן אגודל יד שמאל, והרי המליקה פסולה*, או בַּלְיָלָה שמלק
בלילה, והרי אין מקריבים בלילה**, או אם שָׁחַט חֲלִין עוף שלא בא כקרבן, אלא הוא חולין בַּפְּנִים
בתוך העזרה, ולכן אסור לאכול מעוף זה, וְקִדְּשִׁים בַּחוּץ או ששחט מקרבנות העוף מחוץ לעזרה,
והרי הקרבן נפסל ואסור באכילה – כל העופות הנ"ל אֵינָן מְטַמְּאִין בְּבֵית הַבְּלִיעָה שאע"פ שעופות
אלו אסורים באכילה, בכל זאת אין להם דין נבלת עוף טהור, לפי שמליקתם הוציאתם מדין נבלת העוף
ולכן אינם מטמאים בבית הבליעה (כמו שלמדנו במשנה ג'). **מֶלֶק בְּסַכִּין** שאין זה נקרא מליקה וגם
אין זו שחיטה, או אם **מֶלֶק חֲלִין** עוף שאינו קרבן, והרי מליקה יש רק בקרבנות בַּפְּנִים בתוך העזרה
או וְקִדְּשִׁים בַּחוּץ שמלק קרבנות מחוץ לעזרה, והרי המליקה כשרה רק כאשר נעשית בקרבנות בתוך
העזרה, או אם מלק תורין שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּן תורים צעירים ואינן כשרים עדיין להקרבה, וּבְנֵי יוֹנָה
או אם מלק בני יונה שְׁעָבַר זְמַנָּן מבוגרים שאינן כשרים להקרבה***, או אם מלק עוף ש... שְׁיָבֵט
גִּפְּהָ שהתייבשה אחת מכנפיה, וְשִׁנְסַמִּית עֵינָה שחסרה לה עין אחת, וְשִׁנְקִטְעָה רִגְלָה היינו
שהעוף חסר איבר אחד והרי הוא פסול להקרבה - כל העופות הנ"ל מְטַמְּאִין בְּבֵית הַבְּלִיעָה לפי
שמליקתם אינה נקראת מליקה, ולכן יש להם דין נבלת העוף שמטמא בבית הבליעה. **זֶה הַפֶּלֶל: פֶּל**
קרבן העוף שְׁהָיָה פְּסוּלָה בַּקֶּדֶשׁ היינו שהיה כשר להקרבה כשהובא לעזרה, וכן נמלק בציפורן,
אלא שארע בו פסול בעזרה, כגון: שנשחט בשמאל, או בלילה - **אֵינָה מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה**
היינו אין לו דין נבלת העוף שמטמא בבית הבליעה. אבל אם **לֹא הָיָה פְּסוּלָה בַּקֶּדֶשׁ** היינו שעוד
לפני שהובא לעזרה היה העוף פסול להקרבה, כגון: שהיה מחוסר אבר, או שנמלק בסכין ואין מליקתו
מליקה - **מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה** היינו שיש לו דין נבלת עוף טהור שמטמא בבית הבליעה. וְכָל
האנשים הַפְּסוּלִים שאינם ראויים לעשות את עבודות קרבן העוף, כגון: מי שאינו כהן, או אונו וכל
שאר הפסולים שמוזכרים בתחילת פרק ב' שְׁמֶלְקוּ את הקרבן - **מְלִיקְתָּן פְּסוּלָה** לפי שאין מליקה
כשרה אל בכהן כשר, וְאֵינָן מְטַמְּאוֹת בְּבֵית הַבְּלִיעָה אבל היות שהקרבן נפסל בקודש, אין לעופות
אלו דין נבלת העוף, ולכן אין הוא מטמא בבית הבליעה.

* לפי שכל מקום שנכתב בתורה אצבע או בוחן הכוונה ליד ימין

** אנו למדים שאין להקריב קרבנות בלילה ממה שנכתב "ביום צוותו את בני ישראל להקריב את קרבניהם" ומהמילה ביום אנו למדים
שניתן להקריב קרבנות ביום בלבד ולא בלילה

*** בתורים מותר להקריב רק את המבוגרים, ואילו בבני יונה מותר להקריב רק את הצעירים.

רבינו עובדיה מברטנורא

מֶלֶק בַּשְּׂמַאל - דמליקתו פסולה. שכל מקום שנאמר אצבע וכהונה אינו אלא של ימין.

או בלילה - דאין מליקה בלילה, דרחמנא אמר ביום צוותו.

אינן מטמאין - הואיל ופסולין בקודש ואהני מליקה דידהו שאם עלו לא ירדו.

שחט חולין בפנים וקדשים בחוץ אין מטמאין בבית הבליעה - ואף על פי שאסורים באכילה.

מֶלֶק בַּסַּכִּין - לאו מליקה היא ולא שחיטה היא, דהא מליקה בצפורן היא בעצמו של כהן.

מֶלֶק חולין בפנים - דלא שייך מליקה בחולין אלא בקדשים בפנים, והמולק חולין בכל מקום או קדשים בחוץ הוי כאילו נותר או מעקר, ואין אותה מליקה מוציאה מידי נבילה.

תורין שלא הגיע זמנן - תורים גדולים, כשרים, קטנים פסולים, בני יונה, קטנים כשרים, גדולים פסולים.

ושיבש גפה - דמחוסר אבר פסול אף בעופות. דהא דקיי"ל אין תמות זכרות בעופות, הני מילי כגון דוקין שבעין שאין מומן ניכר, אבל מחוסר אבר, הקריבהו נא לפחתך.

מטמא בבית הבליעה - דלא מהני מליקה דידהו למידי, שאפילו עלו ירדו.

כל שאין פסולין בקודש - שנפסלו קודם שבאו לעזרה. וכל שאין פסולין בקודש אמרינן לקמן בפרק

המזבח מקדש, דאם עלה ירד. אבל אותן שפסולין בקודש כגון הקדשים הראויין אלא שנפסלו בעבודותיהן, אין מטמאין, דהא אהני להו מליקה דאם עלו לא ירדו. **כל הפסולים** - כגון זר, ואונן וטבול יום ומחוסר כפורים וכל אותן השנויים בריש פרק ב'. ו**אינן מטמאות בבית הבליעה** - שאף על פי שאין מליקתן מתרת קדשים באכילה. מכל מקום מוציאתן מידי נבילה.